

Preekschets ‘Wees gastvrij!’

Lezen: Romeinen 12:9-21

Tekst: Romeinen 12:13 ‘...en wees gastvrij’

Introductie

Stil staan bij de vluchteling kunnen we doen door stil te staan bij de bijbelse oproep om gastvrij te zijn. Gastvrij zijn is enerzijds een heel praktische zaak: je huis openstellen, gasten aan je tafel uitnodigen, een helpende hand bieden. Tegelijk is het ook een zaak van ons hart. Hoe denken we en wat voelen we als er vluchtelingen en vreemdelingen op ons pad komen? Wat zijn dat voor ‘gasten’? De manier waarop we kijken naar beelden op de televisie en op internet en de wijze waarop we over hen spreken laten (zonder dat we nog iets praktisch doen) al zien hoe gastvrij we eigenlijk zijn. Het is goed om in de preek deze beide kanten te laten zien: de kant van het hart en de kant van de handen.

Uitleg

Het evangelie van Jezus is een boodschap die in ons dagelijkse leven handen en voeten wil krijgen! Geloven is dóén: Gods liefde in de praktijk brengen. Het is belangrijk om ons telkens te herinneren wat Jakobus geschreven heeft: ‘Vergis u niet: alleen horen is niet genoeg, u moet wat u gehoord hebt ook doen’ (Jakobus 1:22- 25).

Op meerdere plaatsen klinkt in het Nieuwe Testament de oproep om gastvrij te zijn (naast Heb. 13:2 en Rom. 12:13 ook in 1 Tim. 3:2, 1 Tim. 5:10, Tit. 1:8, 1 Pet. 4:9, 3 Joh. 1:8). In Romeinen 12 staat de oproep tussen veel andere aansporingen. Die aansporingen zijn allemaal gebaseerd op Romeinen 12:1: ‘Broeders en zusters, met een beroep op Gods barmhartigheid vraag ik u om uzelf als een levend, heilig en God welgevallig offer in zijn dienst te stellen, want dat is de ware eredienst voor u.’

Paulus vat alles wat God heeft gedaan en doet (Romeinen 1-11) samen in dat ene woord ‘barmhartigheid’. In het Oude Testament is barmhartigheid *ruchama*, een woord dat verwant is met *rechem*, dat ‘baarmoeder’ betekent. Zo ontdekken we bij onze God een moederlijke liefde die diep van binnen komt en heel de wereld omhelst. Het woord barmhartigheid of ontferming staat er zelfs in het meervoud (‘Gods barmhartigheden’): Gods overvloedige en genzeloze barmhartigheden waardoor hij alles geeft om mensen te redden uit hun ellende! Barmhartigheid heeft alles met ‘warmhartigheid’ te maken: een warm hart dat open staat voor iedereen.

Vanaf Romeinen 12:9 klinkt er een hele serie oproepen. Steeds gaat het daarin om het in de praktijk tot uitdrukking van Gods grenzeloze barmhartigheid, dat is: in je hart ruimte scheppen voor de ander. Laat een paar van de oproepen die Paulus doet tot klinken komen. Misschien dienen er zich ook ongedachte verbindingen aan met

de vluchtelingenstroom die we zien en hoe we daar ook als gemeente(leden) van Christus op reageren:

- Laat uw liefde oprecht zijn!
- Verafschuw het kwaad!
- Wees enthousiast, verheugd, standvastig!
- Bid onophoudelijk!
- Bekommer u om de noden van de heiligen!
- Zegen uw vervolgers!
- Wees eensgezind!
- Neem geen wraak!

Tussen deze oproepen staat dus ook: 'Wees gastvrij'. Het staat er iets sterker: 'Leg u toe op de gastvrijheid'. Daar klinkt gedrevenheid en passie in door! Gastvrijheid is geen optie maar een goddelijke missie: je doet het niet al klagend en met tegenzin (vgl. 1 Petrus 4:9) of noodgedwongen, maar vanuit een diepgeworteld verlangen. En ook: vanuit de gastvrijheid die je zelf van God ervaart! Want christenen geloven in een gastvrije God, bij wie ruimte is voor iedereen, heel in het bijzonder voor mensen in nood.

Rondom gastvrijheid vinden we heel wat andere woorden en waarden die het gastvrij zijn kleuren en verdiepen: aandacht, nederigheid, dienstbaarheid, openheid, vriendelijkheid, liefde, oprechtheid, beschikbaarheid, veelkleurigheid, respect, veiligheid. En als je al die woorden op een rijtje ziet staan, kun je maar aan één mens denken: Jezus! Hij was zelf ook eens een vluchteling en een vreemdeling hier op aarde. In elke vluchteling en vreemdeling die op ons pad komt, kijkt Jezus ons aan!

Toepassing

Hoe kunnen we deze gastvrijheid concreet maken nu er zoveel vluchtelingen zijn?

- Bid om gastvrijheid. Want gastvrijheid is ook echt een geestelijke zaak.
- Ook zonder vluchtelingenstroom (die voor de meesten van ons in praktische ook op afstand zal blijven) is er altijd aanleiding om te oefenen in gastvrijheid. Hoe kijken we naar en spreken we over vreemdelingen? Over mensen die anders zijn dan jij?
- Laat je inspireren door de volgende zinnen uit de Regel van Benedictus: 'Alle gasten die aankomen moeten worden ontvangen als Christus zelf, want hij zal eens zeggen: 'Ik kwam als gast en u hebt mij opgenomen.' - Aan ieder wordt de eer bewezen die men hem verschuldigd is, maar heel in het bijzonder aan de geloofsgenoten en aan de vreemdelingen. Bij aankomst of vertrek van alle gasten moeten jullie nederigheid bewijzen. Buig het hoofd en lichaam op een wijze die overeenkomt met de verering van Christus, die inderdaad ontvangen wordt in deze mensen. - In het ontvangen van de armen en de pelgrims moet de grootste zorg betoond worden, want het is vooral door hen dat Christus ontvangen wordt.'

Jos Douma

Kijk ook op: www.josdouma.nl/gastvrij